

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2016-06-16 Nr. 4D-2016/2-468
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2016-03-29 gavo X skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikiant atsakymo į Pareiškėjo 2015-10-26 kreipimąsi raštu, adresuotą Savivaldybės merui, ir sprendžiant saugaus eismo organizavimo klausimus teritorijoje, esančioje šalia gyvenamojo namo [...] (toliau vadinama – ir Namas).

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. „[...] [2015-10-26] pareiškime [Savivaldybės merui] klausiau, ar gali būti akmenys valstybinėje žemėje ties [Namu], ar galima valstybinėje žemėje palikti griovį, atsiradusį [...] gatvėje po demontavimo savavališkai įrengtų bordiūrų“ (šių ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Dar negavau atsakymo. Kodėl?“

3. Konkretus prašymas skunde Seimo kontrolieriui nesuformuluotas.

4. Su skundu pateikta:

4.1. **Pareiškėjo 2015-10-26 kreipimasis, adresuotas Savivaldybės merui (kopija), kuriame nurodyta:**

4.1.1. „[...] [...] gatvėje Nr. ... gyvenantis B ir Nr. ... gyvenantis A demontavo savavališkai [...] gatvėje ties savo sklypų ribomis sumontuotus betoninius bordiūrus. Demontavus bordiūrus, gatvėje liko griovys. Kokį vaidmenį atlieka griovys? Kodėl tik ties Nr. ... ir Nr. ... dalimi yra grioviai? [...]“

4.1.2. „Ar gali būti akmenys valstybinėje žemėje ties [...] [Namu]? Ar galima valstybinėje žemėje palikti griovį, atsiradusį po demontavimo savavališkai įrengtų bordiūrų?“

4.2. **Pareiškėjo 2015-12-08 kreipimasis, adresuotas Savivaldybės merui (kopija), kuriame nurodyta:** „dar negavau atsakymo į klausimus, kuriuos įteikiau 2015-10-26. Apie tai informavau 2015-11-30. [...]“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius kreipėsi į ***Savivaldybės administraciją***.

6. Iš Savivaldybės administracijos pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

6.1. „[...] Informuojame, kad į Pareiškėjo 2015-10-26 kreipimąsi raštu, adresuotą Savivaldybės merui, 2015-11-26 buvo išsiųstas atsakymas Nr. 43-4-569, kuriuo Pareiškėjas buvo informuotas, kad [...] gatvėje demontavus bordiūrus, kurie buvo savavališkai įrengti prie namo, esančio [...], Kelių eismo taisyklių ir kitų teisės aktų pažeidimų nenustatyta. Prie rašto pridėta Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos valdybos 2015-07-08 raštas Nr. 20-S-122530, adresuotas [Savivaldybės administracijos] Miesto tvarkymo skyriui.“

6.2. „Pirmą kartą X kreipimasis į Savivaldybės administraciją DVS sistemoje užfiksuotas 2013-11-08, kuriame jis nurodo, kad [...] gatvėje savavališkai įrengti bordiūrai, bei žalia veja, paklota trinkelėmis danga, gatvėje nėra apšvietimo.“

6.3. „Žemės sklypas, kuriame galimai yra grioviai ir akmenys, kaip [...] g. žemės sklypas nesuformuotas, žemė yra Valstybės nuosavybė.“

6.4. „[...] [Pareiškėjo 2015-10-26] raštas Savivaldybėje gautas 2015-11-30 (reg. Nr. R13-1999), raštas nukreiptas vyriausiajam specialistui Algirdui Vyšniauskui. Dėl šio rašto A. Vyšniauskas 2015-12-03 11 val. telefonu informavo [Pareiškėją], kad atsakymas į jo skundą išsiųstas 2015-11-26. Buvo sutarta, kad Pareiškėjas atvyks į Savivaldybės Miesto tvarkymo skyrių, kur bus pateikti paaiškinimai į visus jo klausimus.“

6.5. „[...] [Savivaldybės administracijos] Miesto tvarkymo skyrius bendradarbiavo su Aleksoto seniūnijos, kurioje yra [...] gatvė, specialistais, ne kartą vyko nurodytu adresu, t. y. į [...], apžiūrai, bendravo su [Pareiškėju] bei su piliečiu A. Taip pat žodžiu ir raštu [...] A informuotas, kad privalo išardyti bordiūrus bei išlyginti griovius.“

6.6. „Atsakymai į Pareiškėjo pateiktus raštus buvo pateikiami raštu bei telefonu. Dėl laiku neparengtų atsakymų [...] Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-10-14 d. įsakymu Nr. AI-1122 buvo sudaryta komisija pažeidimams ištirti. Nustatyta, kad Savivaldybės administracija, nagrinėdama Pareiškėjo kreipimuisi ir teikdama atsakymus į juos, nesilaikė informacijos išsamumo principo reikalavimų, t. y. kreipimaisi nebuvo nagrinėjami atsižvelgiant į jų turinį ir Pareiškėjui nebuvo pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo kreipimosi turinį atitinkanti informacija. Komisija, atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, rašytinius ir žodinius paaiškinimus, pateiktus komisijos posėdžio metu, į valstybės tarnautojo veiklą, į tai, kad Miesto tvarkymo skyriaus vyriausiais specialistais Algirdas Vyšniauskas, nagrinėdamas [...] [Pareiškėjo] prašymus, ėmėsi visų priemonių prašymuose nurodytoms problemoms spręsti - bendradarbiaudamas su Aleksoto seniūnijos specialistais ne kartą vyko nurodytu adresu, t. y. [...], apžiūrai, bendravo tiek su Pareiškėju X, tiek su piliečiu A, [Pareiškėjo] prašymuose keliamų klausimų sprendimo būdai buvo ne kartą nurodomi nuvykus apžiūrai Pareiškėjo nurodytu adresu, informuojant Pareiškėją ankstesniais atsakymais, be to, [Pareiškėjas] nepateikė naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti aukščiau įvardintus keliamų reikalavimų sprendimus, tuo manydamas, jog problema jau išsiaiškinta, todėl vėlavo, t. y. nustatytais terminais nepateikė atsakymo į [Pareiškėjo] 2014-07-08 prašymą (atsakymas pateiktas 2014-09-29 Nr. 43-4-359), tačiau tuo nesukeldamas neigiamų pasekmių, padarė išvadą, kad nesant Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje ir 29 straipsnio 2 dalyje numatytų sąlygų, būtinų tarnybiniam nusižengimui kilti, [...], negalima laikyti, kad Miesto tvarkymo skyriaus vyriausiasis specialistas Algirdas Vyšniauskas padarė tarnybinį nusižengimą.

Komisija įpareigojo Miesto tvarkymo skyriaus vyriausiąjį specialistą Algirdą Vyšniauską ateityje nagrinėjant piliečių prašymus ir sprendžiant juose keliamus klausimus, griežtai laikytis, su sprendžiamų klausimų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, rengiant pareiškėjams atsakymus, kuriuose teikiama pareiškėjo prašoma informacija, vadovautis informacijos išsamumo principu, t. y. pateikti visą pagal teisės aktus teiktiną prašymo turinį atitinkančią informaciją.“

6.7. „Dėl griovių, esančių valstybinėje žemėje prie Namų Nr. [...], panaikinimo, A įspėtas susitikimų su [Pareiškėju] ir juo pačiu bei Aleksoto seniūnijos specialistais metu.“

6.8. „Kauno miesto [...] gatvė šiuo metu dar nėra suprojektuota, nėra suformuotas gatvės žemės sklypas. Pilietis A prie savo privačios teritorijos sutvarkė gerbūvį. Nelegaliai įrengtus bordiūrus pilietis išmontavo. Jei ateityje, projektuojant ir tiesiant gatvę, šie piliečio A atlikti veiksmai trukdys gatvės tiesimo darbams, tuomet šis pilietis privalės savo lėšomis pašalinti gatvėje suformuotas kliūtis. Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos valdyba nustatė, kad [...] g. plotis yra apie 5,5-6,0 m, šaligatviai, vejos bortai, asfalto danga nėra įrengti, todėl pėsčiųjų eismas vyksta [gatve] vadovaujantis Kelių eismo taisyklių 36 punktu. Eismo dalyviai privalo išmanyti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą, mokėti Kelių eismo taisykles ir jų laikytis. **Minėtoje gatvėje Kelių eismo taisyklių ir kitų teisės aktu pažeidimų nenustatė. Kaip Miesto tvarkymo skyrių 2016-04-28 raštu Nr. 01-13-59 informavo Aleksoto seniūnija, patikrinusi šiuo metu esančią padėtį prie [...], gatvėje griovių nerasta, 2 akmenys, padėti ant žalios vejos, saugaus eismo netrukdo.**“

6.8. „[...] šiuo metu [...] gatvėje neteisėtų bordiūrų, griovių nėra, akmenys, padėti ant žalios vejos, saugaus eismo netrukdo, problemų daugiau neturėtų būti, [...]“

6.9. „Kauno miesto mero 1993-06-18 potvarkiu Nr. 615 „Dėl pavadinimų pakeitimo ir suteikimo“ buvo suteikti pavadinimai naujoms gatvėms suprojektuotame gyvenamųjų namų rajone [...]. Tačiau ši gatvė nėra įteisinta Savivaldybės nuosavybės teise, todėl kol kas negalima atlikti gatvės projektavimo bei įrengimo darbų, kas galėtų padėti išspėsti ginčus, kylančius tarp gatvėje gyvenančių kaimynų.“

6.10. **Savivaldybės administracijos 2015-11-26 rašte Nr. 43-4-569, adresuotame Pareiškėjui (kopija), nurodyta:**

6.10.1. „Atsakydami į Jūsų 2015-10-26 raštą informuojame, kad [...] gyventojui B ir [...] gyventojui A demontavus savavališkai sumontuotus bordiūrus, Kauno apskrities VPK Kelių policijos valdyba, tikrindama [Pareiškėjo 2015-07-02] skundą, dėl trukdžių gatvėje demontavus bordiūrus, Kelių eismo taisyklių ir kitų teisės aktu pažeidimų nenustatė.“

6.10.2. „Šis atsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso [...] arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo [...] nustatyta tvarka.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

7.1. **Įstatymai:**

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

17 straipsnio 1 dalis – „Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje.“

17 straipsnio 4 dalis – „Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas.“

7.1.2. *Vietos savivaldos įstatyme* nustatyta:

3 straipsnio 11 dalis – „Savivaldybės bendruomenė – savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su savivaldybės taryba ir kitais viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės subjektais.“

4 straipsnis – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...]; 8)

bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo. Savivaldybės institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių; 9) savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus. Savivaldybės institucijos sudaro sąlygas savivaldybės gyventojams tiesiogiai dalyvauti rengiant ir svarstant sprendimų projektus, organizuojant apklausas, susirinkimus, sueigas, viešą peticijų nagrinėjimą, skatina kitas pilietinės iniciatyvos formas. Savivaldybės institucijos diegia savivaldos principus švietimo, kultūros ir kitose įstaigose, remia asociacijų iniciatyvas, susijusias su viešųjų savivaldybės reikalų tvarkymu; [...].“

6 straipsnio 1 dalis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: „[...]“; 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; [...].“

7.1.3. Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme reglamentuojama:

4 straipsnis – „Eismo saugumo užtikrinimo principai yra: 1) valstybės pareiga – sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas, eismo dalyvių pareiga – žinoti ir laikytis valstybės nustatytos eismo tvarkos; 2) eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai; 3) asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimas ir derinimas užtikrinant saugų eismą.“

6 straipsnis – „Eismo saugumas užtikrinamas: 1) nustatant Vyriausybės, jos įgaliotų institucijų, savivaldybių įgaliojimus eismo saugumo užtikrinimo srityje; [...].“

10 straipsnio 8 dalis – „Užtikrinamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius: [...]“; 4) rūpinasi vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu, [...].“

7.1.4. Kelių įstatyme nustatyta:

4 straipsnio 1 dalis – „Keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, fiziniams ar juridiniams asmenims.“

4 straipsnio 3 dalis – „Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai - valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims.“

5 straipsnio 7 dalis – „Gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės.“

7.1.5. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme nustatyta:

3 straipsnio 1 dalis – „Įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. [...]“

4 straipsnis – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) informacijos išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; [...]“; 3) teisėtumo, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais; [...]“; 5) pagalbos, reiškiančios, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją.

7.1.6. Viešojo administravimo įstatyme nustatyta:

*2 straipsnio 14 dalis – „**Prašymas** – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.“*

14 straipsnio 1 dalis – „Asmenų prašymus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

7.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ministerijų teisės aktai:

7.2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-08-26 nutarimo Nr. 913 redakcija) patvirtintose Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo

administravimo subjektuose taisyklėse reglamentuojama:

34 punktas – „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje.“

47 punktas – „Atsakymai parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį: [...]; 47.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...].“

Tyrimo išvados

8. Atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, išvados teikiamos Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmus vertinant atskirai:

8.1. dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjui atsakymo į jo 2015-10-26 kreipimąsi raštu;

8.2. dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant saugaus eismo organizavimo Kauno miesto [...] gatvėje klausimus.

Dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjui atsakymo į jo 2015-10-26 kreipimąsi raštu

9. Šios Pareiškėjo skundo dalies tyrimo metu esminė vertintina aplinkybė - Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai (neveikimas), nagrinėjant Pareiškėjo 2015-10-26 kreipimąsi raštu ir teikiant Pareiškėjui atsakymą.

Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 punktai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 7 punkte, konstatuotina:

9.1. Pareiškėjas **2015-10-26** raštu kreipėsi į Savivaldybės merą, prašydamas atsakyti į išdėstytus klausimus ir pateikti informaciją dėl Kauno miesto [...] gatvėje galimai esančių griovio ir akmenų. Tyrimo metu įvertinus 2015-10-26 Pareiškėjo kreipimosi į Savivaldybę *turinį*, nustatyta, jog savo esme jis laikytinas *prašymu* Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje pateikto *prašymo* apibrėžimo prasme (pažymos 7.1.6 punktas), dėl to jo nagrinėjimui taikytinos Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau vadinama – ir Taisyklės) įtvirtintos teisės normos (šio rašto 7.2.1 punktas).

Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui nurodė, jog į minėtą 2015-10-26 prašymą iš Savivaldybės negavo atsakymo (šio rašto 2.2 punktas).

9.2. Remiantis Taisyklių 34 punktu, asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje. Kaip Seimo kontrolierių informavo Savivaldybės administracija, Pareiškėjo 2015-10-26 prašymas Savivaldybėje buvo gautas ir užregistruotas 2015-11-30 (reg. Nr. R13-1999) bei darbo tvarka nukreiptas nagrinėti Savivaldybės administracijos vyriausiajam specialistui Algirdui Vyšniauskui (pažymos 6.4 punktas).

9.3. Tyrimo metu įvertinus surinktą informaciją, nustatyta, jog Savivaldybės administracija atsakymą į Pareiškėjo 2015-10-26 prašymą Savivaldybės administracija parengė *laiku*, t. y. nepažeidžiant Taisyklių 34 punkte įtvirtinto 20 darbo dienų termino, ir 2015-11-26 raštu Nr. 43-4-569 pateikė Pareiškėjui atsakymą (pažymos 6.10 punktas). Remiantis tyrimo metu Savivaldybės

pateikta informacija, apie tai Savivaldybės administracijos tarnautojas A. Vyšniauskas Pareiškėją informavo papildomai **2015-12-03** pokalbio telefonu metu (pažymos 6.4 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuoti, jog Savivaldybė Pareiškėjui nepateikė atsakymo į jo 2015-10-26 prašymą, nėra pagrindo.

10. Apibendrinus pirmiau nurodytas išvadas, konstatuotina, kad Pareiškėjo skundo dalis dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjui atsakymo į jo 2015-10-26 kreipimąsi raštu, yra atmestina.

11. Papildomai atkreiptinas Savivaldybės administracijos dėmesys į Taisyklių 47.2 punkte įtvirtintą nuostatą, pagal kurią **atsakymai į prašymą parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį, t. y. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.** Teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 3 straipsnyje yra nustatyta, jog įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją, o šio teisės akto 4 straipsnyje reglamentuojami pagrindiniai principai, kuriais valstybės institucijos (įstaigos) turi remtis teikdamos pareiškėjams informaciją. Ypač akcentuotinas minėto straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas *informacijos išsamumo* principas, reiškiantis, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija, bei 3 ir 5 punktuose reglamentuojami *teisėtumo* principas, reiškiantis, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais, ir *pagalbos* principas, reiškiantis, jog visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją.

Tyrimo metu įvertinus Savivaldybės administracijos 2015-11-26 rašto Nr. 43-4-569 *turinį*, nustatyta, jog atsakymas Pareiškėjui parengtas pažeidžiant minėtus *informacijos išsamumo*, *teisėtumo* ir *pagalbos* principus, minėtame 2015-11-26 rašte informaciją pateikiant lakoniškai, nepaaiškinant Pareiškėjui visų su jo prašyme keliamais klausimais dėl [...] gatvėje galimai esančių griovio ir akmenų susijusių aplinkybių, nesiremiant aktualiomis teisės aktų nuostatomis, kas vertintina kritiškai. Taip pat pažymėtina, jog Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-10-14 įsakymu Nr. A1-1122 sudaryta komisija, atlikusi galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimą, „[...] įpareigojo [...] vyriausiąjį specialistą Algirdą Vyšniauską ateityje nagrinėjant piliečių prašymus ir sprendžiant juose keliamus klausimus, griežtai laikytis, su sprendžiamų klausimų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, rengiant pareiškėjams atsakymus, kuriuose teikiama pareiškėjo prašoma informacija, vadovautis informacijos išsamumo principu, [...]“ (pažymos 6.6 punktas). Atsižvelgiant į tai, bei atkreipiant dėmesį, jog Savivaldybės administracijos 2015-11-26 raštas Nr. 43-4-569 parengtas nesilaikant teisės aktuose įtvirtintų *informacijos išsamumo*, *teisėtumo* ir *pagalbos* principų, Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracijai tikslinga atkreipti dėmesį į pasikartojančius pažeidimus bei imtis papildomų priemonių, jog ateityje, gavus asmenų prašymus, atsakymai į juos būtų parengti ir pareiškėjai informuojami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 3 ir 5 punktuose įtvirtintus *informacijos išsamumo*, *teisėtumo* ir *pagalbos* principus.

*Dėl Savivaldybės administracijos
pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant saugaus eismo organizavimo
Kauno miesto [...] gatvėje klausimus*

12. Šios Pareiškėjo skundo dalies tyrimo metu esminė vertintina aplinkybė –

Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai (neveikimas), sprendžiant saugaus eismo organizavimo Kauno miesto [...] gatvėje klausimus.

Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 punktai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 7 punkte, konstatuotina:

12.1. remiantis Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 11 dalimi, savivaldybės bendruomenė (savivaldybės nuolatiniai gyventojai) yra bendrais viešaisiais poreikiais ir interesais susieti su viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės subjektais. Atsižvelgiant į Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintus pagrindinius principus, kuriais grindžiama vietos savivalda, savivaldybės institucijos turi užtikrinti galimybę savivaldybės gyventojams dalyvauti tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus, reaguoti į Savivaldybės gyventojų nuomonę. Pažymėtina, jog įgyvendindama minėto teisės akto 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtintą *bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo* principą, Savivaldybei įtvirtinta pareiga užtikrinti, kad jos institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais nepažeis įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių.

12.2. Kaip reglamentuojama Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte, eismo saugumas užtikrinamas nustatant Vyriausybės, jos įgaliotų institucijų, **savivaldybių** įgaliojimus eismo saugumo užtikrinimo srityje. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 32 punktu, viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas **ir saugaus eismo organizavimas**. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinti pagrindiniai eismo saugumo užtikrinimo principai, be kita ko, numatantys pareigą valstybei sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas, užtikrinti eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės prioritetą prieš ūkinės veiklos ekonominius rezultatus, taip pat įvertinti bei derinti visuomenės ir valstybės interesus užtikrinant saugų eismą (pažymos 7.1.3 punktas).

12.3. Tyrimo metu nustatyta, jog apie Pareiškėjo skunde keliamą problemą Savivaldybės administracija pirmą kartą sužinojo **2013-11-08**, kuomet Pareiškėjas raštu kreipėsi į Savivaldybę dėl [...] gatvėje galimai savavališkai įrengtų bordiūrų ir šios gatvės apšvietimo problemų (pažymos 6.2 punktas). Remiantis tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateikta informacija, atsižvelgiant į minėtą 2013-11-08 Pareiškėjo kreipimąsi, Savivaldybės administracijos pareigūnai kartu su Aleksoto seniūnijos, kurioje yra [...] gatvė, specialistais, „[...] ne kartą vyko [...] į [...] gatvę [...] apžiurai, bendravo su Pareiškėju [...] bei su piliečiu A“, taip pat „[...] žodžiu ir raštu [...] [A informavo], kad privalo išardyti bordiūrus bei išlyginti griovius“ (pažymos 6.5 punktas).

12.4. Savivaldybės administracija tyrimo metu Seimo kontrolierių informavo, jog piliėtis A įrengtus bordiūrus piliėtis išmontavo ir Aleksoto seniūnijos specialistams patikrinus dabartinę situaciją, [...] gatvėje griovių rasta nebuvo, o „[...] 2 akmenys, padėti ant žalios vejų, saugaus eismo netrukdo“ (pažymos 6.8 punktas). Taip pat pažymėtina, jog, remiantis tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateikta informacija, Kauno apskrities VPK Kelių policijos valdybai pagal Pareiškėjo 2015-07-02 skundą atlikus patikrinimą dėl galimų trukdžių [...] gatvėje demontavus bordiūrus, Kelių eismo taisyklių ir kitų teisės aktų pažeidimų nustatyta nebuvo (6.10.1 punktas).

Atsižvelgiant į tai, konstatuoti biurokratizmo ir (ar) piktnaudžiavimo Savivaldybės administracijų pareigūnų veiksmuose saugaus eismo organizavimo srityje nėra pagrindo.

13. Visgi atkreiptinas dėmesys, jog Savivaldybės administracija tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktoje informacijoje nurodė, jog Savivaldybės mero 1993-06-18 potvarkiu Nr. 615 „Dėl pavadinimų pakeitimo ir suteikimo“ buvo suteikti pavadinimai naujoms gatvėms suprojektuotame gyvenamųjų namų rajone (įtraukiant ir [...] gatvę) (pažymos 6.9 punktas), tačiau iki šiol [...] g. žemės sklypas nesuformuotas ir ši žemė, kaip nurodė Savivaldybės administracija, „[...] yra valstybės nuosavybė“ (pažymos 6.3 punktas).

Šiame kontekste Seimo kontrolierius akcentuoja, jog *vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimas ir saugaus eismo organizavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija*. Kelių įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama, kad vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso *savivaldybėms*, o vidaus keliai - valstybei, *savivaldybėms*, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims. Atitinkamai, *gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės* (Kelių įstatymo 5 straipsnio 7 dalis). Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 4 punkte įtvirtinta nuostata, kurioje *savivaldybės administracijos direktoriui* nustatyta pareiga rūpintis vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, transporto infrastruktūros objektų projektavimu, statyba, *gatvių tiesimu, taisymu ir rekonstravimu*.

Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo skunde nurodyti probleminiai klausimai, sietini su saugaus eismo [...] gatvėje organizavimu, yra sprendžiami Savivaldybėje. Kaip tyrimo metu Savivaldybės administracija informavo Seimo kontrolierių, pėsčiųjų eismas [...] gatvėje vyksta gatvės dalimi (pažymos 6.8 punktas). Atsižvelgiant į tai, siūlytina Savivaldybės administracijai pateikti informaciją, kokių priemonių imtasi pėsčiųjų eismo saugumui šioje gatvėje užtikrinti. Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracijai taip pat tikslinga imtis priemonių, pagal kompetenciją užtikrinant Kelių įstatyme (pažymos 7.1.4 punktas) ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (pažymos 7.1.3 punktas) įtvirtintų nuostatų tinkamą įgyvendinimą.

14. Apibendrinus pirmiau nurodytas išvadas, konstatuotina, kad Pareiškėjo skundo dalies tyrimas dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant saugaus eismo organizavimo [...] gatvėje, yra nutrauktinas, nes, remiantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 4 dalimi, jei skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės (šiuo konkrečiu atveju - kad skundą nagrinėti tikslinga Savivaldybėje), skundo tyrimas yra nutraukiamas.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

Pareiškėjo X skundo dalį dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjui atsakymo į jo 2015-10-26 kreipimąsi raštu, atmesti.

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

Pareiškėjo X skundo dalies tyrimą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant saugaus eismo organizavimo Kauno miesto [...] gatvėje klausimus, nutraukti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14 ir 17 punktais, Seimo kontrolierius *Kauno miesto savivaldybės administracijai* rekomenduoja:

17.1. atsižvelgiant į šioje pažymoje konstatuotas aplinkybes (pažymos 11 punktas), atkreipti dėmesį į pasikartojančius pažeidimus bei imtis papildomų priemonių, kad ateityje, gavus asmenų prašymus, atsakymai į juos būtų parengti ir pareiškėjai informuojami laikantis teisės aktuose

nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 3 ir 5 punktuose įtvirtintus *informacijos išsamumo, teisėtumo ir pagalbos* principus;

17.2. atsižvelgiant į šioje pažymoje konstatuotas aplinkybes (pažymos 13 punktas), pateikti informaciją, kokių priemonių imtasi pėsčiųjų eismo saugumui Kauno miesto [...] gatvėje užtikrinti;

17.3. atsižvelgiant į šioje pažymoje konstatuotas aplinkybes (pažymos 13 punktas), imtis priemonių, pagal kompetenciją užtikrinant Kelių įstatyme (pažymos 7.1.4 punktas) ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (pažymos 7.1.3 punktas) įtvirtintų nuostatų tinkamą įgyvendinimą.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti Seimo kontrolierių ir Pareiškėją iki **2016-10-03**.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys